

pose

opozděný

2026 / XXVII. ročník

„... přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu. Čemu jste se u mne naučili, co jste přijali a uslyšeli i spatřili, to číňte.“
(Filipským 4, 8–9)

Bratři a sestry,

máme přemýšlet o všem, co je pravdivé, čestné, čisté, co sklízí pochvalu a je hodno lásky... Jen o tom přemýšlet? Není to málo? Přemýšlet o dobrých věcech přece ještě neznamená vyvodit z toho pro sebe důsledky a taky konat...

Žijeme ve vyhrocené době ve vyhrocené společnosti. Kolem sebe vidíme často ledacos, jen ne věci čestné, čisté a pravdivé. Slyšíme lhaní, slyšíme i vidíme projevy nenávisti. Štve nás to a chceme to dávat najevo. Nechceme se s tím smířit.

A přece je ten apoštolův postup správný. Bůh nám dal rozum, abychom přemýšleli. Ve svých hlavách musíme mít jakési pomyslné síto, abychom různé hodnoty dovedli třídit jako zrno a plevy.

Přemýšlíme tedy – nad hodnotami víry, lásky a pravdy. Ale taky nad takovými věcmi, jako je čestnost, ušlechtilost. A taky respekt, tolerance, pokora. Odmítáme sprostotu a neomalenost. To jsou hodnoty nejen křesťanské, ale obecně lidské. A přece. Pakliže jsme křesťany, musí nás toto přemýšlení stejně

nakonec vést k Bibli, ke Kristovu evangeliu. Právě odtud vychází i Pavel, který přijal Krista a od něj se po svém obrácení začal učit životnímu stylu křesťana. Ale troufám si povědět, že mnohé z hodnot, které předával jako Kristův následovník, znal už z židovství.

Když apoštol píše: „číňte to, co jste se ode mne naučili a co jste ode mne přijali a uslyšeli“, myslí především na to, čemu se od Ježíše Krista naučil on sám. Na to, co on sám od něj přijal. Na nejpevnější základ života, který v něm rozpoznal. Bez toho by si nejspíše netroufl kohokoli k čemukoli vybízet.

Poslušnost Ježíši Kristu nelze nikomu vnucovat. Jeho přikázání lásky nejde uzákonit, ale člověk Kristův udělá všecko, co je možné, aby se ve společnosti nemohlo neomezeně prosazovat bezohledné sobectví privilegovaných, kteří by si rádi naši zemi zprivatizovali pro sebe.

Vyznávejme Krista, učme se od něj. Radujme se z evangelia. Přemýšlejme. To často znamená taky věcnou znalost problémů

Úvodník faráře

a okolností, informovanost. Imunitu proti dezinformacím. Přemýšlejme – ale pak taky číháme. Budeme-li pevně stát na straně Kristově, odmítneme-li vše, co narušuje pokojné soužití s druhými, vytěsníme-li lživost a bezohlednost a místo toho dáme průchod lásce a službě, pak to nebude málo.

Modlitba: Vyznáváme, Pane, v pokání svou pohodlnost a zemdlenost, ve které nejsme ochotni přemýšlet, informovat se a raději se rozhodujeme jen podle svého zdání. Pomoz nám nalézt cestu ke kritickému rozpoznávání, co a jak je potřeba udělat pro dobrý a pokojný život v naší zemi. Amen.

Váš Jan Lukáš, farář

Slovo šéfredaktora

Milí čtenáři Posla,

letošní únor je pro mnohé fanoušky zimních sportů svátkem, který láká ke sledování televizních přenosů či internetového zpravodajství zimní olympiády. Vy, kteří mě znáte blíže, víte, že nepatřím mezi výše zmíněné sportovní nadšence, ovšem ani já jsem se zcela nevyhnula alespoň chvíli sledování úvodního olympijského ceremoniálu. A nakonec jsem byla překvapená mnohou aktuálností a smysluplností proneseného. Utkvěla mi zejména věta, že „tradice není modlení se k popelu, ale udržování ohně“. Možná věta známá coby okřídlená fráze, ale nejen v kontextu olympiády a přemýšlení o dobrých chvílích v minulosti existence lidstva, ale též v kontextu přemýšlení o existenci církve v dnešním chaotickém a hodnoty ztrácejícím světě opravdu nesmírně aktuální. Ruku na srdce: kolikrát jsme šli do kostela jen proto, že jsme tak zvyklí, že se to od nás čeká, zkrátka že „bychom měli“. Nebo naopak – kolikrát jsme tam nešli, protože jsme přece unavení, potřebujeme si vydechnout a náš sbor je velký, tak se to tentokrát bez nás obejde. A kolikrát si říkáme, když je něco ve společenství naší malé části církve

ve potřeba udělat, ať už manuálně, virtuálně či pastoračně, že on to „někdo udělá“. A v duchu myslíme, že nejspíš farář, kurátor a staršovstvo. Jenže ono udržovat oheň chce také alespoň občas vstát z pozice ohřívající(ho) se, najít suchou větev a přiložit. Nečekat, že to udělají jiní, protože ti se třeba z tahání a opracovávání velkých klád mohou prostě velmi unavit, a – ač se o tom v církvi málo mluví, protože by to mohlo být interpretováno jako ztráta víry a to bychom hned uměli morálně posoudit a odsoudit – může je to dokonce přestat bavit. Ano, i aktivní křesťan může vyhořet. Není lepší se natáhnout kousek vedle sebe pro trochu suchého chrastí a být aktivní součástí „strážců ohně“? Třeba proto, aby se pak mohla vytáhnout kytara a začít zpívat z radosti nad tím, že se line červená záře naší společné víry, která je vidět ve tmě, hřeje v zimě a voní tak, že se toho nemůžeme zbavit ani v práci, ani doma.

Za tuto touhu pečovat o společné dva tisíce let předávané dědictví pro nás všechny prosím v těchto pošmourných a temných dnech.

Jana Vrajevá

Sborový program na únor 2026

1. 2. neděle	9.00	bohoslužby s Večeří Páně	Jan Lukáš
2. 2. pondělí	18.00	schůze staršovstva	
3. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
5. 2. čtvrtek	10.00	Seniorklub	
6. 2. pátek	18.00	mládež	
8. 2. neděle	9.00	bohoslužby	Jan Lukáš
	13.00	bohoslužby DD Chválkovice	
10. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
13. 2. pátek	16.00	děti	
	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
14. 2. sobota	15.00	Olympijské hry dětí NŠ	
15. 2. neděle	9.00	bohoslužby	Jan Lukáš
17. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
18. 2. středa	19.00	Sešlost	
19. 2. čtvrtek	14.00	Seniorklub	
20. 2. pátek	16.00	děti	
	17.00	dorost	
	18.00	mládež	
22. 2. neděle	9.00	bohoslužby s VP – 1. postní neděle	Jan Lukáš
24. 2. úterý	18.00	biblická hodina	
26. 2. čtvrtek	14.00	kurz ETF	
27. 2. pátek	18.00	mládež	
1. 3. neděle	9.00	bohoslužby	Alexandr Jeništa

Každou středu v 18.00 modlitební skupina.

Narozeniny v únoru

1. 2.	Johana Jenišťová	13. 2.	Sebastian Švec
6. 2.	Bohumila Vyroubalová	17. 2.	Eva Hořínová
7. 2.	Jana Zahradníková	20. 2.	Eva Dostálová Palová
8. 2.	Lýdia Podgrabinská	21. 2.	Anna Dostálová
13. 2.	Jan Matějka		

Ze schůze staršovstva 2. 2. 2026

Staršovstvo jsme zahájili písní 407 *Ta touha hluboko je v nás* a pobožností Věry Schnaubelové na téma „Proste a bude vám dáno“. Dostáváme od Boha, co je dobré.

Hodnocení uplynulého období

Proběhly tradiční lednové **Týdny modliteb za jednotu křesťanů a Alianční týden modliteb**. V našem sboru se setkání vydařilo, osvědčil se formát uspořádání do kruhu ve velkém sále. Diskutovali jsme o návrhu organizovat jen jedno modlitební setkání za týden v jednom sboru, další rok v jiném sboru. Mohlo by se vytvořit větší společenství. Petra Chovancová uvedla příklad dobré praxe ekumenických modlitebních setkání, která se konají jednu neděli v měsíci pokaždé v jiném sboru a vyvrcholením je „Oslava smíření“ pravidelně 8. května ve venkovním prostoru např. v rozáriu.

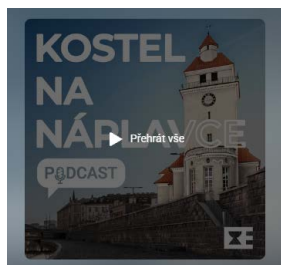
Mládež uspořádala „**taneční mládež**“. Pozvala na mládež i dospělé členy sboru a nabídla krásné předtančení i výuku tanců. Formát připomínal sešlostní karnevaly. Byla i tombola. Setkání se vydařilo. Účastníci si večer užili.

Návštěva **konfirmadů z Vídně a Mistelbachu**. Hosté přijeli v sobotu, měli prohlídku Olomouce, bohužel počasí procházce moc nepřálo, byla velká ledovka. Večer byl společný program pro mládež z Rakouska i Olomouce (5 mládežníků). Vídeňský sbor má svou pracovníci pro mládež, která připravila společný program v angličtině. V neděli byly společné bohoslužby, které vedla farářka z vídeňského sboru Anna Kampl. Sama se překládala, vybrala nosné téma jednoty a hranic. Dostali jsme opět pozvání do Rakouska. Mají k dispozici

středisko pro mládež v Mistelbachu, které bychom mohli využít pro naše mládežníky. Mají zájem partnerství rozvíjet.

Br. farář se účastnil setkání nové olomoucké primátorky se zástupci církvi s duchovními. Ústy br. faráře jsme poděkovali za dotace na opravu střechy a pozvali primátorku k návštěvě.

Podcast Kostel na náplavce byl spuštěn. K dispozici je úvodní díl a první rozhovor s br. Lubomírem Vrajem. Celkem je natočeno 12 rozhovorů, které budou postupně uvolňovány. Lze najít na YouTube **Kostel na náplavce** podcast. (https://www.youtube.com/playlist?list=PLVJkj-5RyidBT0xJSDm9dGYW74YKis_v06). Poslouchejte ve svých podcastových aplikacích.

Harmonogram na další období

- 14. 2. Sobotní odpoledne pro děti Olympijské hry – 15:00-17:00
- 22. 2. první neděle postní – bohoslužby s večerí Páně
- 1. 3. Večeře Páně nebude, bohoslužby povede A. Jeništa – sborový den **Máme rádi náš sbor – vzpomínka na 120 let sboru**. Nejen historie, jsme součástí něčeho, co má tradici. Program po bohoslužbách ve formě hry zaměřené na mládež.

- 21. 3. se koná setkání presbyterů v Praze – Co by měl vědět každý presbyter.
- Pátek 20. 3. 18:00 - **Večeře se staršovstvem**, je zvána i mládež a také šternberští
- V pátek 27. března od 18:00 – Mikuláš Vymětal představí výbor z korespondence Jana Hellera **Otevřené nebe a otevřená srdce**.
- 22. 3. Výroční sborové shromáždění s volbou faráře a slučování sboru Olomouc a Šternberk
- 16. 5. zájezd do Levoče – pojedete se auty, prohlídka, v neděli bohoslužby
- 21. 6. sborový den – další z oslav 120 let – bohoslužby Vlastík Stejskal, od 16:00 podvečer v Rozáriu, lípa, program pro děti
- 11. 7. – Sborové buřtování se zpěvy
- 6. 9. bohoslužby v Rozáriu
- 29. 11. bohoslužby v Červeném kostele

Výroční sborové shromáždění

Staršovstvo se zabývalo přípravou VSS. Bude uspořádána beseda se staršovstvem, bude možno náměty k činnosti sboru vhodit do připravené krabice, bude možné vyplnit anonymní dotazník přes QR kód (je na konci čísla Posla). Bude vydán výroční Posel se zprávami za jednotlivé oblasti činnosti sboru a sborovou statistikou.

Bude možné volit na dálku. Volební komise obejde nejpozději den před VSS členy sboru, kteří o to požádají, s urnou.

Povolávací listina faráře a další dokumenty jsou již připraveny. Intenzivně se doladují dokumenty potřebné k procesu sloučení sborů Olomouc a Šternberk.

Technická komise se opět sešla se zástupci HB DELTA a pokračovali v řešení reklamací. Ze 7 bodů je již 5 vyřešeno. Dále se připravuje zadání auditu na vytápění kostela. Hledáme vhodné řešení pro vytápění.

Různé

- Připravuje se seniorátní konference, na které by měly být prezentovány příklady dobré praxe ze sborů. Také zástupci našeho staršovstva jsou osloveni (jak funguje práce našeho staršovstva – ministerstva, akce dobročinných + buřtování, bohoslužby v Rozáriu, zmínit také střední modlitební skupinu: svědectví života s Bohem, zdroj čerpání síly).
 - 2.5. odlétají zástupci na konferenci do Pittsburgu, kde budou 3 dny, 2 dny potom v partnerském sboru v Athens, kde chtějí zjistit, jaká je atmosféra ve sboru, jak vidí naše partnerství nejen s Valery.
 - V časopise Protestant vyšel zajímavý rozhovor s Ondřejem Stehlíkem, presbyterním farářem na Manhattanu
 - Br. farář informoval staršovstvo o probíhající předkřestních a předsvatebních přípravách.
 - Farářka sboru v Dvakačovicích (u Chrudimi) olomouckému sboru děkuje za příspěvek na střechu. Prosí spolupráci se zadáváním dokumentace pro stavební řízení. Můžeme ji poskytnout naše dokumenty jako podklad a inspiraci.
 - Také ústředí naší církve natáčí podcast ČCE, kde jsou zajímavé rozhovory. Např. s Ondřejem Slámou – profil evangelíka.
 - Ladí se říjnový termín koncertu Šimona Bláhy a High Five
 - Staršovstvo souhlasí s darem pro Židovskou obec v Olomouci pro účely pořízení svítka pro novou Tóru.
- Staršovstvo ukončilo schůzi v 21.05 písní 169 *Jak rozkošné a milé* a modlitbou.

Podle zápisu pro Posla připravila
Adéla Gabrielová

Z ekumenického týdne modliteb

O tom, že lednová ekuména nemusí být ledová, ale naopak velmi vřelá, se přesvědčili všichni ti, kteří dorazili alespoň na některý z večerních bohoslužebných setkání buď v rámci Aliančního týdne modliteb, nebo v Týdnu za jednotu křesťanů. Ač bude do budoucna možná potřeba změnit formát setkání, protože je-

jich četnost není vždy navštěvovaná tak, jak by si organizátoři přáli, požehnání ze vzájemného setkávání trvá! Příkládáme několik fotografií ze modlitebního večera u nás

Z jednání o sloučení ve Šternberku

V neděli 18. 1. se bohoslužby v Olomouci konaly bez našeho bratra faráře a deseti členů staršovstva. Ti se totiž účastnili bohoslužeb ve Šternberku a po nich jednali o vzájemné blízké spolupráci a přeměně šternberského sboru

na kazatelskou stanici Olomouce. Prosíme o přímluvné modlitby za celý proces, zejména za šternberské sestry a bratry, jichž se situace osobně niterně dotýká.

Z návštěvy z Glaubenskirche

Zase po čase nás navštívili naši přátelé z Glaubenskirche ve vídeňském Simmeringu. Tentokrát přijela skupina konfirmandů spolu s konfirmandy jejich blízkého sboru, prožili s našimi mládežníky páteční večer, díky Jiřímu Černému se jim dostalo profesionální péče při

(poněkud klouzavé, neb zamrzlé) procházce Olomoucí – no a v neděli jsme společně slavili bohoslužby, při nichž dvojjazyčně kázala jejich farářka Anna Kampl. Za každé setkání jsme vždy znovu vděční!

Pojedeme do sboru ECAV v Levoči

Jak už jsme četli v Poslu 11/2025, navázali jsme kontakt s evangelickým sborem a.v. v Levoči. Jeho farářka Mgr. Zuzana Durcová s několika členy sboru nás loni v listopadu navštívila a pozvala nás do svého sboru v Levoči.

A tak staršovstvo našeho sboru se rozhodlo uspořádat zájezd několika auty

ve dnech 16.–17. května 2026.

Už dnes se můžete přihlašovat, abychom věděli, kolik bude zájemců a mohli vše dobře přichystat.

V dolním sále najdete přihlašovací listinu. Protože je Levoča vzdálená cca 4 hodiny autem, budeme tam i nocovat. Pro několik lidí nabízí sestra farářka místo k přespaní na faře.

V programu po příjezdu v sobotu 16. 5. odpoledne bude prohlídka města a církevních objektů. V neděli budeme slavit společné bohoslužby s Večeří Páně, k nim jsou přizváni i polští přátelé levočského sboru.

www.ecavlevoča.sk

Křesťané a Židé

/ nad článkem Daniely Kenningové: **Nicejský koncil a první rozdělení v církvi** /

Dodatečně děkuji sestře Dance za její článek, uveřejněný v prosincovém Poslu. Zpracovala téma, které je velmi aktuální v našem současném světě s jeho mnohými turbulencemi jako i s tím, co jsem si sám pro sebe nazval **neoantisemitismem**. Jde tedy o protizidovskou nenávisť v jiné podobě a v novém geografickém, takřka globálním rozsahu. Samozřejmě je to zase jen ten starý antisemitismus, pouze v novém dějinném paradigmatu.

Tato moje reakce nechce být polemikou. Píšu proto, že mne ta problematika zajímá a stejně tak i trápí. Současně mne láká na Dančinu práci navázat. Na některé myšlenky v článku nabídnu možná trošku jiný pohled, nebo spíše osobní reflexi. Vlastně to bude moje rozjímání a tázání a nečiním si nárok na odbornou historickou erudovanost.

Odstrížení od židovských kořenů, ke kterému došlo v Nikaji, bylo nepochybně velkým a nešťastným ochuzením. Slavnostní vyhlášení „dobrých zpráv“ římského císaře Konstantina – tedy že velikonoce nebudou křesťané slavit podle židovského obyčeje, ale taky že je nebudou slavit ve stejnou dobu jako Židé* –

* slovo Židé v tomto článku píšu zásadně všude s velkým počátečním písmenem. Jakkoli existuje gramatické pravidlo, že se příslušníci nějakého národa píší právě takto, zatímco příslušníci náboženského směru s počátečním písmenem malým (srov. Arab a muslim), v případě Židů se mi zdá, že narážíme na nejednotnost. Týká se to i Nového zákona. Zatímco kralický text má zásadně „Židé“ a dokonce adjektivum „Židovský“ s velkým počátečním písmenem, ekumenický překlad už tak důsledný není. Někde se dokonce v jednom jediném verši rozcházejí (Jan 18, 35; 1. Kor. 9, 20). Otázkou je mi proč. Možná proto, že příslušnost k národu a náboženská identita zde splývá a obojí se vyjadřuje stejným slovem...

bylo vlastně zákazem. Církev ještě nedávno pronásledovaná se sama stává mocenskou organizací. Prohlášení, že Židé jsou „odpornou společností a vrahové našeho Pána“ hovoří za vše. Pohybujeme se na vlně nenávisti. Konstantinovy reformy církevního kalendáře s sebou žel spolunesou výrazně antisemitské i antijudaistické motivy.

Teologie náhrady (substituční teologie) je deformací, kterou i já odmítám. Izrael nepřestává být vyvoleným národem. Danka popisuje a vystihuje její podstatu: „*Bůh s vámi skončil, teď jsme tu my a máme to správné učení.*“ Je to přímo hereze. Pro to, že Izrael nepřestal být Božím vyvoleným lidem, jsou zřetelné opory v Novém zákoně. Ano, Izrael klopýtl, ale Bůh ho nezavrhl. I on nakonec dojde spásy (Římanům 11). Jinými slovy a v jiném kontextu pověděno: Křesťané jsou v Kristu a pro Krista stejně tak potomky Abrahamovými, jako jejich židovští spolubratři (Gal. 3, 26–29). Neznamená to ale, že je nahrazují.

Kde se vlastně substituční teologie vzala? Jsme zvyklí na to, že v Bibli nacházíme různé motivy a že je to polyfonie hlasů. Nechal jsem zaznít ty, které podtrhují, že Izrael nepřestal být vyvoleným lidem a že jeho příběh pokračuje a Bůh na něm nadále pracuje. Přesto jsou právě už v Novém zákoně taky místa, která mohou být „substitučně“ vykládána a tato teologie se o ně zřejmě opírala. Tak třeba 1. Petrova 2, 6–10. Apoštol tam píše: „*Neboť v Písmu stojí: Hle, kladu na Siónu kámen úhelný, vyvolený a vzácný; kdo v něj věří, nebude zahanben. Vám, kteří věříte, je vzácný, ale nevěřícím je to kámen, který stavitelé zavrhli; ten se stal kamenem úhelným, ale i kamenem úrazu a skálou*

pádu. Oni přicházejí k pádu svým vzdorem proti slovu – k tomu také byli určeni. Vy však jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. Kdysi jste vůbec nebyli lid, nyní však jste lid Boží; pro vás nebylo slitování, ale nyní jste došli slitování.“

Nemohu si pomoci, ale ani zde nečtu, že by měl být Izrael nahrazen Izraelem novým – tedy křesťanskou církví. Je tam pověděno jen a pouze to, že Kristův lid kdysi nebyl, ale skrze víru v Pána Ježíše nyní je – taky – Božím lidem. Na křesťany zde apoštol vztahuje tituly, které až doposud náležely výhradně Izraeli. A „nevěřícími“ tady nejsou Židé, ale ti, kdo církev pronásledují. Nic víc a nic méně.

Potvrdil mi to náš novozákoník Jiří Mrázek, který ve svém výkladu 1. Petrovy píše: „*To, že apoštol bez problémů aplikuje starozákonní vyvolení na křesťany, by mohlo znamenat: a) že je tak říkajíc kooptuje do Izraele. „Přiřzení“, přidá, začlení.*

Nebo: b) že jimi nahradí ten starý Izrael. Křesťané jako nový Izrael, nový vyvolený lid.

Nebo: c) že je nechá koexistovat. Že jsou tady vedle sebe jako dva vyvolené lidi, dvě alternativy. A Mrázek pokračuje: Jedno z toho by to mohlo znamenat, ale neznamená, protože tuhle otázku Petr prostě neřeší. Aspoň ne tady a teď.“

Jestli jsem ale kdy měl v tomto ohledu s některými novozákonními texty opravdu problém, pak to byly některé pasáže z Janova evangelia. Co si počít s tím, když Ježíš v rozhovoru s Židy pronese větu: „*Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co on žádá*“ (Jan 8, 44). A pak

ve verši 47: „*Kdo je z Boha, slyší Boží řeč. Vy proto neslyšíte, že z Boha nejste.*“ Počáteční spor přeroste v konflikt a Židé se chápou kamení....

Janovi Židé reprezentují svět Ježíšových protivníků a budí to dojem, jakoby Ježíš a jeho učedníci snad sami ani Židy nebyli. Tradičně biblisté bádají nad tím, jsou-li tohle skutečně „ipsissima verba Jesu“, tedy opravdu vlastní Ježíšova slova, nebo je to spíše již dílo rané církve, která tahle slova našemu Pánu do úst vložila v době, kdy již docházelo k bolestným konfliktům se synagogou a bylo již zaděláno na rozkol. Přiznám se, že mi vždycky byl tento výklad, jakoli by mohl někomu připadat příliš

„liberální“ - mnohem bližší, nežli připustit to, že by náš Pán měl promluvit právě takto. Tím spíše, že on sám v tomtéž evangeliu pronese slova samaršské ženě: „*my uctíváme, co známe, neboť spása je ze Židů*“ – Jan 4, 22. Jistou úlevou by mohla být možnost nevnímat tento střet tak, že jde o střet mezi Ježíšem na straně jedné a židovským národem či náboženským společenstvím jako celkem na straně druhé, ale že by se týkal pouze židovských náboženských špiček. A pak taky nepochybně to, že není na místě pozdější antijudaistickou mentalitu vnašet na stránky Nového zákona. Náboženské myšlení prvního století bylo jiné.

Jakkoli je mi líto, že pradávne židokřesťanstvo ze světa vymizelo, církev a synagoga se rozešly a oba „lidy“ se nakonec vydaly každý jiným směrem, lze se taky domnívat, že to bylo vlastně pochopitelné, jakkoli tím vznikla velká škoda. Dělení a štěpení je něco,

co k lidské přirozenosti patří. A projeví se to i tady.

Mnohem více je však politováníhodné a smutné, že nedošlo rozchodu přátelskému. Vůči Židům se rozhořela nenávisť, které nijak nesluší Kristovým vyznavačům a je velkým hříchem. Jistě se chyby stávaly i na straně synagogálního židovstva. I tam docházelo k nepřátelským projevům vůči církvi. Miloslav Hájek ve svém komentáři k Matoušovu evangelium uvádí, že již z poloviny druhého století křesťanského letopočtu je doložen rabínský posměšek na adresu slova „evangelium“. Nepochází prý z řeckých slov „eu-angelion“ – tedy „dobrá zpráva“, ale ze slov „aven-gillájón“ – zrcadlo nepravosti. Přesto mají křesťané nepochybně nesrovnatelně větší vinu za to, s jakou záští se ke svým „starším bratřím ve víře“ chovali a co vše oni od nich museli zakusit. A tyto rány opravdu nejsou dodnes zahojeny.

I když si je dnes naprostá většina křesťanů toho všeho, co se v minulosti dělo od starověku až po holocaust, jasně vědoma a lituje toho, není se co divit, že ze strany Židů často o hlubší sblížení a dialog s křesťany není zájem. Za vše hovoří výroky jedné z významných židovských osobností: Ježíš nepatří do židovských dějin. A dokonce: Dejte nám už konečně pokoj...

A přece to není jediný hlas. David Flusser, profesor Hebrejské univerzity v Jeruzalémě a odborník v oboru srovnávací religionistiky, se vztahem křesťanství a židovství intenzivně zabýval. Velmi pozitivně hodnotí Ježíšovo učení. Podle něj představuje oblast, na níž se Židé a křesťané mohou snáze setkat, navzájem si pomoci a učit se od sebe. Ve své knize *Contemporary Jewish Religious Thought* píše: „Judaismus je pluralističtější než křesťanství, neboť v sobě má prostor pro názor, že křesťané, jako nežidovští „noemovci“ mohou být spaseni.

Křesťanství musí popřít své vlastní já, když je ze svého misionářského poslání nuceno vyloučit Židy. Je však nepopíratelné, že judaismus a křesťanství sdílejí tytéž kořeny, a jak jsme postřehli, také tutéž naději.“

Naše česká evangelická teologie také jasně ukazuje, že se bez židovského dědictví nejen neobejdeme, ale že je vzácné a inspirativní. S vděčností vzpomínáme na starozákonní bibliisty a hebraisty – prof. ThDr. Jana Hellera a také prof. ThDr. Milana Balabána. Současnými učiteli Starého zákona jsou doc. ThDr. Martin Prudký a doc. Petr Sláma, kteří na ně navazují.

A nemohu nezmínit také dílo doc. Pavla Hoška, vedoucího katedry religionistiky na Evangelické teologické fakultě UK v Praze a kazatele Církve Bratrské. Výše zmíněnou citaci z knihy Davida Flussera uvádí právě on. Připomíná, že si je židovství vědomo přínosu křesťanství v tom smyslu, že se s jeho rozšířením dostal mezi národy také Starý zákon – Tóra, proroci a spisy. A cituje také židovského teologa Pinchase Lapideho, který říká, že *kdyby velká část židů v době raného křesťanství zvěst o Ježíši přijala, zůstalo by křesťanství jedním ze směrů tehdejšího judaismu. Protože však zvěst o Ježíši přijalo tehdy jen nemnoho židů, vytvořil se „přetlak“, který nakonec vedl k rozšíření křesťanství mezi pohanské národy.“*

Daniela zmínila i přínos reformace ve vztahu k židovství. Taky ovšem připomíná politováníhodný příklad Martina Luthera. Tento vznětlivý člověk, až bouřlivák se vyjádřil velmi nepěkně a zle, když vyzval k vypalování synagog, ničení židovských domů a konečně i k vyhánění Židů. Nebyl takový od začátku. Domníval se totiž, že až uslyší evangelium od něho – tedy v té zajiště nejryzejší podobě, radostně přijmou Ježíše jako Mesiáše. Vždyť jim o něm vlastně doposud nikdo neřekl! Když

se tak nestalo, změnil tón, za kterým bylo nejspíše hluboké zklamání. Pochopitelně že ho to ani trochu neomlouvá.

Mesiánští Židé

Jde nepochybně o zajímavý fenomén. O pokus restaurovat prvotní a brzy zaniklé židokřesťanství, které se tak výrazně a zřetelně objevuje a profiluje ve spisech Nového zákona. I když je tam – tváří v tvář rostoucím komunitám křesťanů z pohanů – vnímáno jako konzervativní. Něco z toho Daniela ve svém článku popsala. Jakkoli docházelo mezi oběma skupinami k problémům (dodržování židovských předpisů, obřízka), byli přesto všichni jednou jedinou církví a lidem Kristovým.

Hnutí mesiánských Židů má vedle pocíťované příslušnosti k judaismu taky ovšem rysy anglosaské evangelikální zbožnosti. A údajně platí i to, že alespoň část tohoto společenství tvoří Ariáni. Ježíš je jistě Mesiáš, ale nikoli stejné podstaty s Bohem. Snažil jsem si tuto informaci někde ověřit, leč nenalezl. I kdyby to tak bylo, jistě to neznamená, že se toto společenství nemůže stát mostem mezi judaismem a křesťanstvím.

Nicejský koncil

I přes velmi nevybíravé vymezení se vůči židovství, zůstává přesto důležitým momentem prvních křesťanských staletí. Nicenum dalo jasně najevo, že Ježíš Kristus není jen tak nějaký rabbi, ač významný. Na tom se s Dankou zcela shodujeme. Luděk Rejchrt ve své knížce *Taková dlouhá cesta* pěkně popisuje, co se v Nikaji odehrálo:

„Presbyter z Alexandrie Areios a jeho stoupenci byli přesvědčeni, že Ježíš Kristus je sice Božím synem, prvním a nejdůležitějším stvořením, ale nemůže být skutečným Bohem. Ježíšův vztah k Bohu vyjadřovali řeckým slovem „ho-

moiosios“; tedy „podobný“. Jenže Athanasios, mladý jáhen z Alexandrie, viděl, jaké nebezpečí se zde může skrývat. Bude-li Ježíš, o kterém vyznal jeho učedník Tomáš, že je jeho Pán a Bůh – v myšlení víry od Boha oddělen, pak se k němu křesťan nemůže modlit. Zůstane právě jen tím moudrým učitelem – rabbim, jedním z mnoha. A proto Athanasius ubral jedno jediné písmenko z onoho řeckého slova – a sice písmenko „iota“. Zbylo „homousios“ – což znamená „stejný“. Ježíš jako Boží Syn je otcí „rovný“, nikoli jen „podobný“. Celá disputace vešla do dějin jako „spor o iotu“. Většina koncilních otců se k Athanasiovu názoru přiklonila. A tak se zrodilo vyznání víry v Ježíše Krista, který je „vere Deus et vere homo“ – pravý Bůh a pravý člověk.

Nicejské vyznání víry (někdy označováno za nicejsko – cařihradské, protože v Cařihradu bylo potvrzeno v roce 381 na dalším koncilu) - je slavnostním prohlášením víry církve a obsahuje důraz na Ježíšovu podstatu věčného božství.“

Přiznám se, že ať už se moje úvahy někdy ubírají kudykoli, k tomuto vyznání pravého Boha a pravého člověka – se stejně nakonec vždycky vrátím. Je to jeden z hlavních pilířů křesťanského učení.

Uvádím alespoň jeho první třetinu, celé znění je možno snadno nalézt:

„Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i Země, všeho viditelného i neviditelného. Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem: skrze něho všechno je stvořeno.

Co říci závěrem? Snad jen to, že s Dankou sdílím taky naději v závěru jejího textu. Píše, že věří tomu, že se začínají naplňovat prorocká slova hraběte Zinzendorfa a Jednoty Bratrské o tom, že pro budování skutečné jednoty je třeba uzdravit to první rozdělení. Návratem k Písmu, zájmem o židovské kořeny naší křesťanské víry, rostoucím mesiánským hnutím, hledáním toho podstatného, co nás spojuje i poznáváním toho rozdílného a vzájemným obohacováním. Ano, i já jsem se snažil naznačit, že se tohle už navzdory staletému a tisíciletému odcizení dnes děje. Potvrdilo se mi to dokonce v minulých dnech, kdy se naše staršovstvo rozhodlo **místní olomoucké židovské obci finančně přispět na získání nové Tóry**. Dostalo se nám krásného poděkování, které taktéž v dnešním Poslu otiskujeme.

Jan Lukáš, farář

Použitá literatura:

- Bible – Český ekumenický překlad, překlad Kralických
- Stanislav Segert: Starověké dějiny židů
- Milan Balabán: Hebrejské člověkosloví
- Pavel Hošek: V dobrých rukou (rozhovory nad Biblií)
- Miloslav Hájek: Evangelium podle Matouše (komentář)
- Jiří Mrázek: Když obchází lev řvoucí (výklad 1. listu Petrova)
- Jindřich Mánek: Kámen vyvolený a vzácný (výklad 1. listu Petrova)
- Amedeo Molnár/ Rudolf Řičan: 12 století církevních dějin
- Luděk Rejchrt: Taková dlouhá cesta

Příspěvek na košer Tóru

Vzhledem k tomu, že jsme se na staršovstvu dozvěděli, že olomoucká židovská obec shání ochotné dárce, kteří by přispěli na vytvoření košer Tóry, která je pro každé židovské společenství projevem aktivního duchovního života, jsme se rozhodli také přispět částkou 5000 korun. Obratem jsme dostali písemné poděkování, o něž se s vámi rádi sdělíme. Bude-li někdo z vás mít chuť přispět ještě osobně, je možné zaslat zvolený obnos na číslo účtu uvedené na plakátku.

Vážení,

dovolu mi, abych Vám jménem Židovské obce Olomouc srdečně poděkoval za Váš finanční příspěvek na pořízení nové Tóry.

Vaše podpora má pro naši obec hluboký význam. Tóra není jen liturgickým svitkem, ale samotným základem náboženského života, kontinuity a identity židovské komunity. Díky Vašemu daru jsme o krok blíže k tomu, aby naše obec měla vlastní košer Tóru, která bude sloužit současným i budoucím generacím.

Velmi si vážíme solidarity a otevřenosti, se kterou Českobratrská církev evangelická v Olo-

mouci dlouhodobě přistupuje k mezináboženskému dialogu a vzájemnému respektu. Vnímáme Váš dar nejen jako finanční pomoc, ale také jako silné gesto porozumění a lidské blízkosti.

Ještě jednou Vám upřímně děkujeme. V příloze zasíláme potvrzení o daru.

S úctou a přáním všeho dobrého

Petr Papoušek
předseda
Židovská obec Olomouc

13:00

NOVÁ TÓRA PRO ŽIDOVSKOU OBEC OLOMOUC

Podpořte vznik svitku, který bude sloužit celé komunitě i dalším generacím.

- vystavíme potvrzení o daru pro daňové účely
- každý dar má smysl – bez ohledu na výši
- staňte se součástí dopisování nové Tóry
- cílová částka : 1 000 000 Kč

PŘISPĚT MŮŽETE **Více informací**

194571185/0600 585 223 119

VS: 26001

kehila@kehila-olomouc.cz

13:00

Židovská obec Olomouc

„Ať se mi dostane tvého slitování, Hospodine,
tvé pomoci podle tvého slibu.“

Žalm 119,41

Všem sborům a kazatelským stanicím ČCE

Postní sbírka 2026

Pomozme těm, kteří ztratili domov – důstojné podmínky pro vysídlené lidi v oblasti Blízkého východu

Milé sestry, milí bratři,

i letos Vás srdečně zveme k účasti na Postní sbírce, kterou pořádá Středisko humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE. Postní sbírka je příležitostí k projevu solidarity a konkrétní pomoci lidem v nouzi.

Letos Postní sbírka pomůže dětem uprchlíků ze Sýrie a zranitelným libanonským rodinám v chudinské čtvrti Hay el Gharbeh na okraji Bejrútu.

Mnoho rodin zde muselo opustit své domovy kvůli válce a nestabilitě v regionu. Spolu s nimi zde žijí i chudí Libanonci, jejichž životní podmínky se v posledních letech výrazně zhoršily. Pro děti je vzdělání často jedinou šancí, jak se vymanit z chudoby a získat naději na lepší budoucnost.

Díky dlouhodobé spolupráci Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE a komunitního centra Tahaddi se již několik let daří zajistit vzdělávání dětí vzdělávání dětí od nejmenších až po dospívající. Děti zde mohou chodit do školy, učit se číst a psát, získat základní dovednosti pro život a zažít bezpečné prostředí.

Letošní výtěžek z Postní sbírky poputuje na vzdělávání dětí a také na podporu jejich rodin. Sběrka bude probíhat v postním období od 18. února 2026.

Bližší informace a najdete na Postní sbírka | Diakonie ČCE, kde jsou připraveny plakáty, které je možné stáhnout a vyvěsit na nástěnky ve Vašem kostele. Každý dar, ať už malý nebo velký, znamená šanci na lepší budoucnost pro ty, kteří ji potřebují nejvíce. Prosíme Vás též, přimlouvejte se spolu s námi v modlitbách za tyto potřebné.

S přáním pokoje a požehnání,

Štěpán Brodský

ředitel Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE

Pavel Pokorný

synodní senior ČCE

Hana Sklenářová

ředitelka Diakonie ČCE

Číslo účtu Postní sbírky: 2400384700/2010, variabilní symbol: 961xxxx (xxxx = číslo sboru)

Další informace: Postní sbírka | Diakonie ČCE

Koordinátorka sbírky: Jana Marková, Středisko humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE, e-mail: jana.markova@spolu.diakonie.cz, tel.: +420 605 887 877

POSTNÍ SBÍRKA

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Pomozme těm, kteří ztratili domov

Díky dlouhodobé spolupráci Diakonie ČCE a komunitního centra Tahaddi se již několik let daří zajistit vzdělávání dětí od nejmenších po téměř dospělé v chudinské čtvrti Hay el Gharbeh v libanonském Bejrútu.

Letošní výtěžek z Postní sbírky poputuje na vzdělávání dětí a na podporu jejich rodin.

Prosíme, připojte se k nám darem i modlitbou.

diakonie.cz/postnisbirka

Dobrý den, přátelé,

před pár dny jsem se opět vrátil z Ukrajiny. Vezl jsem tam humanitární pomoc v podobě generátorů, spacáků, termoprádla a dalších věcí. Je tam zima jako v Rusku. Přesněji řečeno – Rusové využívají nepříznivého počasí a útočí na zdroje elektřiny a tepla. V Kyjevě je elektřina pouze dvě hodiny denně, a to tam bylo až -20 °C.

Nastává totální kolaps. Lidé mrznou. Praskají vodovodní i topné trubky. Obchody, restaurace i kavárny jsou zavřené. Nefungují platební terminály a nelze vybírat peníze z bankomatů. V Kyjevě a jeho okolí není možné koupit dřevo – vše je vykoupené. Rodiče posílají děti z Kyjeva k rodinám a známým. Zároveň Rusko zintenzivňuje útoky. Rodiče si kladou otázku: co když zahynou, kdo se postará o jejich děti? Před necelými sto lety byl na Ukrajině hladomor, dnes je to chladomor.

Rád bych za 14 dní zakoupil a do Kyjeva dovezl velký generátor o výkonu 30 kW, který bude sloužit pro budovu Centra péče – pro vdovy a sirotky, pro seniory v nouzi, pro lidi, kteří potřebují pomoc s pohybem, i pro veterány. A v tuto chvíli také pro každého, kdo se potřebuje ohřát, nabit si telefon a dát si horký čaj nebo polévku. Cena tohoto generátoru je 274 000 Kč. Prosim, můžete nám s touto akutní potřebou pomoci, nebo tyto informace sdílet dál?

Pěkný den

Petr Húšť – humanitární pracovník na Ukrajině

Již téměř čtyři roky pracuji jako humanitární pracovník na Ukrajině. Společně s místním týmem poskytujeme humanitární, psychologickou i duchovní pomoc v oblasti frontové linie, staráme se o přesídlelce a pořádáme rehabilitační pobyty pro lidi s post-traumatickou stresovou poruchou. Každý měsíc na Ukrajinu jezdím, podílím se také na vysílání kamionů s pomocí, na podpoře sociálních center a na práci duchovních kaplanů.

petrhust@gmail.com, www.naukrajine.cz

číslo účtu: 2302201835/2010

variabilní symbol pro nákup generátoru: 444

Účet je zřízen Křesťanskými sbory výhradně pro humanitární pomoc na Ukrajině.

Evangelická teologická fakulta Univerzita Karlova

zve v **letním** semestru akademického roku 2025/26 všechny zájemce ke kurzům **celoživotního vzdělávání a univerzity třetího věku** v Olomouci. V rámci kurzu *Úvod do evangelické teologie* připravila katedra církevních dějin řadu přednášek nazvanou

Česká reformace

Přednáší: doc. Ota Halama, Ph.D.

Kurz seznamuje s dějinami, myšlením a kulturou české reformace. Každé setkání se soustředí na jeden uzavřený historicko-teologický celek (husitství, utrakvismus, jednotu bratrskou a vztahy české a evropské reformace) v období 14.–17. století. Všechny výklady doplňují obrazové prezentace.

- 26. 2. 2026 *Husitství*
- 26. 3. 2026 *Česká reformace*
- 23. 4. 2026 *Jednota bratrská*
- 21. 5. 2026 *Styky české a evropské reformace*

Koná se v **Olomouci** ve farním sboru ČCE (Blahoslavova 1) v uvedené **čtvrtky** od 14:00 do 18:00 hod. Začínáme 26. února 2026.

Cena kurzu: 700,- Kč; číslo účtu: 85439011/0100; variabilní symbol: 335
Zpráva pro příjemce: jméno studenta/studentky.
Platbu prosíme proved'te od 1. 1. 2026 do 31. 3. 2026.

Dotazy a přihlášky posílejte na: e-mail office@etf.cuni.cz
tel.: +420 221 988 216, fax: +420 221 988 215
Děkanát ETF UK (CŽV/U3V), Černá 9, 110 00 Praha 1
<https://web.etf.cuni.cz/ETFN-526.html>

Univerzita Karlova
Evangelická teologická fakulta
Černá 646/9
110 00 Praha 1
www.etf.cuni.cz

Milé sestry, milí bratři!

Pokud máte podněty či komentáře k životu našeho sboru, napište nám je v krátkém anonymním dotazníku pod tímto QR kódem. Těšíme se na ně!

Tento QR kód je odkaz na dotazník s případnými náměty pro činnost sboru - podněty pro VSS, respektive večeri se staršovstvem.

Píše se tam: Dotaz na staršovstvo:

Máte podněty či komentáře k životu ve sboru? Těšíme se na ně!

A pak je políčko, do kterého lze něco napsat a odeslat.

Kontakty na zástupce sboru:

Farář Jan Lukáš	776 029 782	Lukas.Jan@seznam.cz
Kurátor Marek Vraj	605 224 814	m.vraj@volny.cz
Sborová sestra Noemi Batlová	728 289 354	noemi.batlova@gmail.com
Úřední hodiny ve farní kanceláři: Úterý 9–11 hod. Pátek 9–11 hod. (br. farář Jan Lukáš)	Kdykoliv jindy je možné setkání podle telefonické nebo mailové domluvy.	

Upozornění pro případné dárce: Číslo sborového účtu je 2302116008/2010

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické v Olomouci

Redakční kruh:

Jana Vrajová, Jan Lukáš, Noemi Batlová, Daniel Batla, Amos Děkaník a Ivana Jenišťová.

Email: Jana.Vrajova@seznam.cz

Grafická úprava a zlom: Jiří K. Jurečka

Tisk: Noemi Batlová

Za všechny chyby v tomto čísle se omlouváme.

Vydává sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci vlastním nákladem jako svůj vnitrosborový bulletin. Příspěvky, ohlasy, připomínky posílejte na adresu redakce:

Blahoslavova 1, 779 00 Olomouc,
nebo e-mail: olomouc@evangnet.cz

Uzávěrka tohoto čísla: 15. 1. 2026

Vyšlo: 15. 2. 2026

Uzávěrka příštího čísla: 15. 2. 2026

<http://www.olomouc.evangnet.cz>